

Manifest Royal Avebe

Zienswijze 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn

Dit formulier kunt u invullen, opslaan en e-mailen naar: planMER7eAP@minInv.nl tot uiterlijk 17 oktober 2021. Royal Avebe ontvangt graag een kopie van uw e-mail op avebeagro@avebe.com (bijvoorbeeld in cc of bcc).

U kunt het formulier ook per post versturen naar Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Directie Plantaardige Agroketens en Voedselkwaliteit, t.a.v. Zienswijze ontwerp 7^e actieprogramma Nitraatrichtlijn en plan-MER, Postbus 20401, 2500 EK Den Haag

Adres en datum:

Geachte minister Schouten,

Onlangs namen we kennis van het ontwerp 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn om de waterkwaliteit in Nederland te verbeteren. De plannen die hierin staan, baren ons grote zorgen en raken de akkerbouwsector – waaronder coöperatie Royal Avebe – en de hele keten van akkerbouwers, werknemers en leveranciers ongekend hard. Bovendien speelt het issue van waterkwaliteit minder in de noordelijke regio. Onze regio krijgt te maken met disproportionele maatregelen om landelijke doelen te halen, waarbij we ons afvragen of de gestelde maatregelen ook op de bredere verduurzaming wel de juiste impact gaat hebben. Daarom zijn wij voorstander van een regionale aanpak. De maatregelen van het 7^e Actieprogramma Nitraatrichtlijn betekenen voor ons het volgende:

Waterkwaliteit

Uit het ontwerp 7^e Actieprogramma blijkt dat de normen voor de grondwaterkwaliteit uit de Nitraatrichtlijn in het teeltgebied van Royal Avebe worden gehaald. Voor zandgebied Noord geldt dat de nitraatconcentratie maximaal 50 mg/l mag bedragen. Onder invloed van extreme droogte gaan de concentraties omhoog, maar zelfs in 2019 bleef de nitraatconcentratie in deze regio binnen de norm. Uit het plan-MER blijkt ook dat zelfs in het lichtste scenario dit gebied ruim binnen de norm blijft. Dit betekent dat onze akkerbouwers op de goede weg zijn.

Rustgewassen

Vanaf 2023 wordt het verplicht om 1 op 4 rustgewassen in het bouwplan op te nemen. Vanaf 2027 wordt dit zelfs 1 op 3. Door het toepassen van rustgewassen eens in de drie jaar, komen telers die 1 op 2 zetmeelaardappelen telen in de knel met hun bouwplan. Wanneer zij in plaats van 1 op 2 naar 1 op 3 zetmeelaardappelen gaan telen, valt er voor Avebe een kwart van het areaal aan zetmeelaardappelen weg.

Daarnaast heeft deze maatregel ook impact op de eiwittransitie. Avebe is een wereldwijde leider in de eiwittransitie en het bieden van plantaardige oplossingen in food, feed en industriële producten. Wanneer een kwart van het areaal wegvalt, kan Avebe de toenemende vraag naar plantaardige oplossingen niet beantwoorden.

Inzaai vanggewassen

Als tweede maatregel wordt voorgesteld dat vanaf 2023 60% van het areaal voor 1 oktober wordt ingezaaid met een vanggewas. Zetmeelaardappelen zijn in verhouding tot consumptieaardappelen en frietaardappelen laat in ontwikkeling en dus ook laat in afrijping.

Dit heeft er mee te maken dat het zetmeelgehalte, dat substantieel hoger ligt dan bij consumptierassen, moet worden opgebouwd. Het instellen van een uiterste rooidatum gaat daarmee afbreuk doen aan de kwantiteit en kwaliteit van het gewas en daarmee ook aan het eindproduct (aardappelzetmeel en aardappeleiwit). Nu wordt zo'n 80% van het zetmeelaardappelareaal in Nederland na 1 oktober geoogst.

Daarnaast moeten veel van de gerooide aardappelen lange tijd bewaard worden. Om ze goed te kunnen bewaren, moeten de aardappelen een week of drie voor het rooien een loofvernietiging ondergaan zodat de schil kan uitharden. Wanneer het vanggewas uiterlijk 1 oktober moet worden ingezaaid, moet uiterlijk 1 september gestart worden met de loofvernietiging. Daarmee missen we een zeer belangrijke zomermaand die van groot belang is voor de groei van het gewas. Dit betekent een verlies van 20% aan opbrengst van zetmeel en eiwit.

Tot slot heeft deze maatregel een nadelig effect op de bodem. Wanneer er onder druk van een deadline gerooid moet worden, kan er niet altijd rekening gehouden worden met de weersomstandigheden. Wanneer de grond te nat is, heeft dit spoorvorming, structuurbederf en bodemverdichting tot gevolg. Dit zorgt juist voor meer afspoeling in de seizoenen erna. Daarnaast laten veel telers de grond braak liggen in de winter, zodat de grond maximaal kan invriezen bij vorst. Zo kan de vermeerdering van met name aardappelcystenaaltjes in het volgende teeltseizoen worden voorkomen. Ook merken onze telers dat het voor fauna gunstig is wanneer er in de herfst nog gewassen in het veld staan om te kunnen verblijven of schuilen. De vanggewassen die hiervoor in de plaats komen, hebben tijd nodig om te groeien en zullen niet het volume bereiken dat het aardappelloof heeft.

Kortom, het inzaaien van vanggewassen voor 1 oktober heeft een nadelig effect op de kwaliteit en kwantiteit van de zetmeelaardappelen en op de bodem.

Bufferstroken

Vanaf 2023 moeten bufferstroken worden aangehouden van 2 tot 5 meter. Deze bredere bufferstroken hebben tot gevolg dat het areaal met 5% afneemt. Dit betekent een inkomensdaling voor de telers.

Financiële gevolgen

De drie genoemde maatregelen hebben financiële gevolgen voor

- Telers; hun areaal wordt kleiner. Door het toepassen van rustgewassen eens in de 3 jaar vallen er veel hectares aan aardappelen weg en door het inzaaien van vanggewassen op uiterlijk 1 oktober is de opbrengst zetmeelaardappelen vele malen lager. Deze ingrijpende maatregelen zorgen voor een sterke daling van het inkomen van de telers dat, zeker in de veenkoloniën, al onder druk staat.
- Royal Avebe; er is minder grondstof om te verwerken. Daarnaast is de kwaliteit en kwantiteit van de grondstof verminderd door het vroege rooien, wat zorgt voor minder aardappelzetmeel en -eiwit.

De schade zal enorm zijn voor telers, Avebe, werknemers, toeleveranciers en logistieke partners. Naast de directe werkgelegenheid zal het ook een negatief effect hebben op de indirecte werkgelegenheid die Avebe met zich meebrengt, terwijl de werkloosheidcijfers in deze regio al relatief hoog liggen.

Wat betekent dit voor mij?

Als Lid
 Medewerker
 Leverancier
 Relatie
 anders

van Royal Avebe betekent dit

Tot slot benadrukken we dat ook wij streven naar verbetering van de waterkwaliteit. Dit doen wij graag op een wijze die voor de natuur, de telers, Avebe en de regio duurzaam is. Daarom doen wij een dringend beroep op u en uw ministerie om de maatregelen aan te passen op een wijze waarop onze telers en de coöperatie niet beperkt worden in het ondernemen en dat er doelmatige en meer gebiedsgerichte maatregelen komen in plaats van generieke maatregelen.

Met vriendelijke groet,